



VOORTGEZET ONDERWIJS MEER DAN EEN LABEL

INTRODUCTIEPAGINA

• Algemene informatie

Beste docent,

Voor u ligt de toolkit die RADAR voor u heeft ontworpen. Vanuit de resultaten van de Diverscity-meter is deze toolkit voor u geselecteerd. Deze toolkit is bedoeld om u te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van seksuele diversiteit in de klas. In deze toolkit vindt u 2 oefeningen die u zelf kunt uitvoeren in de klas.

Uit onderzoeken blijkt tussen de 6 en 10% van de jongeren in Nederland een andere seksuele geaardheid of genderidentiteit heeft. Kortom iedereen krijgt in zijn of haar leven te maken met mensen met een andere geaardheid of genderidentiteit. Hoewel er veel verbeterd is in de maatschappelijke acceptatie van lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders (LHBT), zijn er nog steeds veel mensen die homoseksualiteit als problematisch beschouwen. LHBT-ers ervaren nog steeds pesterijen, intimidatie en zelfs geweld. De negatieve houding hangt volgens het Sociaal Cultureel Planbureau samen met factoren zoals leeftijd (jongeren zijn minder tolerant), sekse (mannen hebben er meer moeite mee), religieuze opvattingen, ontbreken van een openlijke LHBT-er in de eigen sociale omgeving (onbekend maakt onbemind) en gehechtheid aan traditionele rolpatronen. Heteroseksualiteit is de norm in de samenleving. Dit kan leiden tot stress bij LHBT-ers en tot problemen met zelfacceptatie.

Eenzijds kan men dit probleem oplossen door de LHBT-ers meer te beschermen en individueel sterker te maken. Anderzijds is het zeer raadzaam om juist de niet LHBT-jongeren te leren hoe om te gaan met deze diversiteit. Deze toolkit geeft u de handvatten om het onderwerp als een integraal onderdeel van het leven te behandelen. Daarnaast is er het voordeel van de toolkit dat u zonder al te veel moeite deze ook kunt gebruiken voor het bespreken van andere maatschappelijke problemen. U hoeft alleen het onderwerp van seksuele diversiteit te vervangen door het door u gewenste onderwerp. Er zit een voordeel in een vergelijking trekken tussen diverse discriminatiegronden (seksuele geaardheid, etniciteit, ras, handicap, etc.) omdat de leerlingen dan kunnen ontdekken dat het effect van uitsluiting ongeacht de discriminatiegrond eigenlijk altijd hetzelfde is. De pijn, verdriet, angst en woede zijn overeenkomstig ook al is de grond anders. Hierin ligt mogelijk een optie om groepen die normaal elkaar nogal willen uitsluiten dichter bij elkaar te kunnen brengen door hun overeenkomstige ervaringen te kunnen delen.

Om het voor u als docent makkelijker te maken het onderwerp van seksuele diversiteit te bespreken is deze toolkit ontwikkeld door RADAR in opdracht van de Gemeente Rotterdam. Voor meer vragen of informatie, kunt u contact opnemen met diverscity010@radar.nl of 010 – 411 39 11.

• Info toolkit:

MEER DAN EEN LABEL

- DOELSTELLING
- het zich inleven in de positie van mensen met een andere seksuele gerichtheid
 - duidelijk maken hoe weinig de meeste deelnemers van afweten van een andere seksuele gerichtheid
 - Zich bewust worden van de stereotype labels die nog vaak gebruikt worden om mannen en vrouwen te beoordelen;
 - Beseffen met welke labels we zelf geconfronteerd zijn geweest;

- Gevoelens onder woorden kunnen brengen wanneer men een label op ons plakt;
- 'Sekseroldruk' kunnen benoemen.

BESCHRIJVING

Deze toolkit bestaat uit 2 oefeningen.

In de eerste oefening leren de leerlingen al spelenderwijs wat het effect is van stereotypering en labeling. Als men iemand behandelt naar de vooroordelen die over iemand bestaan, dan loop je een grote kans dat iemand zich ook daar naar gaat gedragen. Het heeft in ieder geval een sterke invloed op hoe iemand zich zal voelen.

In de tweede oefening gaat het vooral om wat zijn nu 'vrouwenrollen' of 'mannenrollen'? Welke rollen zijn op jou van toepassing of worden door anderen aan jou gelabeld? Er wordt stilgestaan bij hoe het voelt wanneer een rol je wordt toebedeeld die jezelf niet vindt horen bij je gewenste geslacht.

TIJDSINVESTERING

De tijdsduur van deze toolkit bedraagt 75 minuten. De oefening kunnen het beste over 2 lessen verspreid worden.

INHOUD TOOLKIT

Oefening 1		ETIKETTEN
Doel:		
<ul style="list-style-type: none"> - De werking van stereotypen onderzoeken - Leren hoe etikettering stereotype gedrag versterkt. 		
Tijdsduur:		
45 minuten		
Stap	Actie trainer	
1	De trainer maakt voldoende etiketten met daarop een karakterisering van een persoon. Voorbeelden hiervan zijn: <ul style="list-style-type: none"> - ambtenaar - illegale asielzoeker - homo/lesbo - dief/dievegge - ex-junk - Marokkaan - Antilliaan - Etc. 	
2	De trainer zorgt dat hij per tafel van zes personen een groot tekenvel heeft.	
3	De trainer legt het spel uit. <ul style="list-style-type: none"> - De klas wordt in groepjes van vijf à zes personen ingedeeld - Iedereen krijgt een sticker op het voorhoofd waar iets op staat wat je zelf niet kunt lezen/weten - Je mag elkaar niet vertellen wat er op staat. - Je behandelt elkaar wel conform wat er op het etiket staat (je gebruikt de stereotypingen) - Het is de bedoeling dat je gezamenlijk een tekening maakt hoe jullie leven er uit zal zien over vijf jaar. 	

4	De trainer deelt de stickers uit en plakt ze op het voorhoofd van de aanwezigen. Let op geen negatieve stereotypering op een leerling die al relatief buitengesloten is in een klas!
5	Nadat de tekening af is worden ze opgehangen in de ruimte en mag de groep vertellen waarom ze tot dit resultaat zijn gekomen, nog steeds in acht nemende de sticker/stereotypering van elkaar.
6	De trainer zorgt dat iedereen weer zit voor de nabespreking
7	De trainer kan de nabespreking doen aan de hand van de volgende vragen: - <i>Wie weet wat er op de sticker staat op het eigen voorhoofd?</i> - <i>Waaruit kon je afleiden wie/wat je was?</i> - <i>Hoe voelde het om in die rol steeds te worden aangesproken?</i> - <i>Had het effect op je deelname aan het maken van de tekening?</i> - <i>Wat zou het voor jou betekenen als je altijd tegen dit soort stereotypingen aan zou lopen?</i> - <i>Hoe zou iemand zich voelen als hij/zij hier voortdurend mee geconfronteerd wordt?</i> - <i>Denk of dacht je zelf ook wel in stereotypingen?</i>

Oefening 2

GENDERLABELS

(BRON: GENDER IN DE BLENDER. DIENST KANSENBELEID PROVINCIE VLAAMS-BRABANT, 2014)

TIJDSDUUR

30 minuten

DOEL

- Zich bewust worden van de stereotype labels die nog vaak gebruikt worden om mannen en vrouwen te beoordelen;
- Beseffen met welke labels we zelf geconfronteerd zijn geweest;
- Gevoelens onder woorden kunnen brengen wanneer men een label op ons plakt;
- 'Sekseroldruk' kunnen benoemen.

VOORBEREIDING

- Zorg voor post-it notes

KERN

Brainstorm over "vrouwelijk" en "mannelijk". Zet alle woorden die daarmee geassocieerd worden op het bord. Voorbeelden zijn: stoeipoes, huiselijk, zorgzaam, stoer, zacht, etc. Geef vervolgens aan welke woorden positief en negatief zijn. Laat de leerlingen een positief woord kiezen wat herkenbaar is voor henzelf of waarmee ze zelf weleens mee geconfronteerd zijn. Dit schrijven zij op een post-it en plakken zij op hun rechterborst. Hetzelfde doen zij met een negatief label en die plakken zij links op de borst.

Laat de leerlingen in groepjes van 3 zitten, laat hun elkaars labels lezen en laat iedereen de ervaringen vertellen. Wie gaf aan jou ooit dit label, hoe heb je dat ervaren, hoe reageerde je?

NABESPREKING

De klas werkt in groepjes, maar het is goed om de nabespreking klassikaal te doen. Vragen die u daarbij kan gebruiken zijn:

- Hoe voelt het als anderen je een vrouwelijk of mannelijk label opplakken?
- Wanneer kan het goed zijn? Wanneer niet?
- Wanneer deed het pijn en waarom?
- Welke invloed had het op je?
- Hoe ga je ermee om als iemand een label op je plakt?

NABLAD

• Colofon

Copyright tekst Stichting RADAR, 2016

Niet uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm en op welke wijze dan ook, zonder bronvermelding.

Tekst en ontwikkeling van de toolkits: Lavern Muller
Rob Stoop

Stichting RADAR
Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam
010 – 411 39 11

Hopelijk heeft u aan de hand van deze toolkit een goed gesprek met uw leerlingen gehad over seksuele diversiteit. En zijn een aantal van hun mogelijke vooroordelen weggenomen. Het is belangrijk om kinderen reeds vanaf jonge leeftijd te laten kennis maken met (seksuele) diversiteit.

Mocht u geïnteresseerd zijn in nog meer toolkits, dan kunt u deze vinden via <http://diverscity010.nl/toolkits/>



